

Amsterdam, 13 juni 2016

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de vaste Kamercommissie OCW
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Amsterdam, 8 juni 2016

Betreft: toelatingsrecht mbo

Geachte leden van de vaste Kamercommissie onderwijs,

Via deze brief willen wij, de Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs (JOB), het belang benadrukken van het wetsvoorstel over toelating tot het mbo dat binnenkort door uw Kamer wordt behandeld. Wij zijn één van de aanjagers geweest van het huidige wetsvoorstel. Wij zien namelijk in dat het noodzakelijk is om de huidige situatie te doorbreken.

Als landelijke belangenbehartiger van mbo-studenten spreken wij dagelijks jongeren over het onderwijs dat zij volgen. Het is ons opgevallen dat de laatste jaren steeds meer jongeren worden geweigerd door mbo-instellingen. De redenen achter deze weigeringen zijn vaak niet op de juiste motieven gegrond. Wij constateren dat jongeren veelal geweigerd worden vanwege financiële motieven en op basis van uitvalrisico. Juist om te voorkomen dat jongeren die al een grotere kans op uitval hebben nog meer gedemotiveerd raken, is het van belang dat zij ook de kans krijgen om te starten op de opleiding van hun voorkeur.

De studenten die worden geweigerd, krijgen veelal te horen dat ze niet kunnen starten met de opleiding naar keuze vanwege hun leeftijd, een handicap of omdat ze 'stapelaar' zijn. Een groot aantal studenten wordt tijdens de intake geconfronteerd met een capaciteitentest. Een test die door sommige scholen wordt ingezet als instrument om op af te wijzen. De motivatie van een student wordt ook vaak aangegrepen als reden om een student te weigeren. Terwijl deze studenten al wel voldoen aan de juiste vooropleidingseisen. Stuk voor stuk redenen waarop niet geweigerd mag worden. Het onderwijs moet toegankelijk zijn. Om te illustreren wat voor een soort klachten er bij ons binnenkomen, en vooral waar studenten tegenaan lopen tijdens de toelatingsprocedure, is er een aantal cases als bijlage toegevoegd.

In het hoger onderwijs is toelatingsrecht wel al een feit. Het is voor ons vaak niet goed uit te leggen aan de jongeren die wij spreken dat zij nu niet datzelfde recht hebben. Het onderwijs behoort gelijk te zijn voor iedereen en niet de ongelijkheid in de samenleving te stimuleren.

Bij ons melden zich jaarlijks 100 tot 200 jongeren die geweigerd zijn. De MBO Raad vraagt zich vanwege de hoeveelheid meldingen af of het wetsvoorstel proportioneel is. Misschien is voor u de vraag terecht maar wij beoordelen deze situatie anders. Allereerst willen we u meegeven dat de meeste jongeren er vanuit gaan dat een school het recht heeft om ze te weigeren. Het is voor de meeste mensen een grote stap om te klagen wanneer zij onrecht ervaren, laat staan voor jongeren die de autoriteit van een school aanvaarden. Daarnaast zijn we ook van mening dat elke weigering er één te veel is. Vooral omdat wij hebben gemerkt dat de grond van weigering veelal onterecht is.

Wanneer iemand de juiste vooropleiding heeft behaald op het voortgezet onderwijs bewijst je schoolbaar te zijn voor een mbo-opleiding. Een ieder die hieraan voldoet, moet tenminste de kans krijgen te starten met een mbo-opleiding naar keuze. Dit werkt niet alleen uitsluiting tegen, dit werkt ook motiverend.

Hoogachtend,

Kim Wiggers
Voorzitter JOB

Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs
Postbus 17061
1001 JB Amsterdam

BIJLAGE 1

18-8-2015 – Leerling heeft zich aangemeld voor de opleiding machinist railvervoer op niveau 3. Hij heeft een vmbo-tl diploma. School heeft hem afgewezen op basis van zijn houding. De leerling zou ongemotiveerd zijn.

26-8-2015 – Leerling heeft zich ingeschreven voor de bbl-opleiding kok niveau 2. Tijdens de intake is er een AMN-test afgenomen. Na afloop kreeg de leerling te horen dat hij eigenlijk te oud is, aangezien de andere studenten rond de 16 zijn. Een leerbedrijf had de leerling al geregeld, contract was al getekend.

29-9-2015 – Mbo-student heeft succesvol entree, niveau 2, niveau 3 afgerond. Nu wil ze een opleiding volgen op niveau 4 maar wordt geweigerd omdat ze te oud (25) zou zijn.

14-3-2016 – Jongen kreeg in het intakegesprek te horen dat hij te oud was voor de opleiding en iets anders moest gaan zoeken. Bij start van de opleiding zou hij 23 jaar zijn. Vervolgens kreeg hij een brief thuisgestuurd met de tekst "je hebt aangegeven dat je afziet van deze opleiding. Wij hebben op jouw verzoek de aanmelding beëindigd."

8-6-2016 –Dochter heeft zich aangemeld voor de opleiding paardenverzorging mbo 3. School heeft haar geweigerd omdat ze te veel zorg nodig heeft. Dochter heeft pdd-nos. Er is thuis al ondersteuning geregeld. Ook zou de zorgcoördinator van de opleiding aangegeven hebben dat de school genoeg ondersteuning kan bieden.

25-3-2015 – Dochter schrijft zich in voor een mbo-4 opleiding. Ze moet een IQ-test afleggen als onderdeel van de intakeprocedure. Vervolgens geeft de instelling aan dat haar IQ te hoog is om toegelaten te worden. Ze zou zich gaan vervelen wanneer ze deze opleiding gaat doen.

16-3-2015 – Zoon is 16 jaar oud en heeft ADHD. Hij wil zich aanmelden voor opleiding verpleegkunde. Bij de intake kreeg hij een toets van 3 uur lang. Na de toets volgde er een gesprek. De zaken die besproken werden, waren gebaseerd op de uitslag van de toets. Volgens de instelling bleek de jongen cognitief "volledig incapabel". Dit terwijl hij gewoon de juiste vooropleiding afgerond had.

17-2-2015 – Dochter is geweigerd vanwege beperking. Ze heeft ADHD en schildklierproblemen. School heeft tijdens intakegesprek aangegeven dat ze dit niet zagen zitten.

21-8-2014 – Dochter heeft vmbo-kaderdiploma en wil een mbo-opleiding volgen op niveau 3. Ze heeft dyscalculie, maar het is haar wel gelukt om het vmbo goed af te ronden. Bij haar intaketest gaf de school aan dat haar vmbo-opleiding niet voldoende is en dat ze daardoor niet toelaatbaar is. Ze heeft voor het gesprek op de website van de instelling gezocht naar extra opleidingseisen maar die werden niet genoemd.

16-7-2014 –Student schreef zich in voor de opleiding politiemedewerker (BBL, niveau 3). Na een gesprek gaf de instelling aan de student niet aan te nemen. De student zou niet genoeg emoties laten zien voor een politieman. Hij zou te correct en te beleefd zijn en "metaforisch achter een muurtje staan".

10-6-2014 – Jongen meldt zich aan voor de mbo-opleiding audiovisuele productie (BOL, niveau 4). Na een intakegesprek wordt hij geweigerd. De instelling geeft als reden voor de afwijzing dat zijn vooropleiding (havo) te hoog is voor het niveau van de opleiding.